

FOMENT

DIARI NACIONALISTA REPUBLICÀ

Any XIV

REUS, DISSABTE 5 DE JULIOL DE 1919

Núm. 93

ELECCIONS PROVINCIALS

DISTRICTE FALSET-GANDESA

Les eleccions a Falset-Gandesa

Les comarques tarragonines, ahir indiferents i adhuc podriem dir refractaries al moviment reivindicador de Catalunya, avui comencen a interessar-se pel nostre problema nacional.

En la formidable pugna que Catalunya ve sostenint contra el caciquisme i les oligarquies, les nostres encontrades han sigut gairebé sempre una lamentable, tristíssima excepció. Ara, des d'un quan temps an aquesta part, la commoció renovadora mundial ha arribat fins al nostre Camp, endormiscat i aparentment abúlic.

Aquí i allà, en aquest i en tots els indrets de les terres tarragonines, es produeixen manifestacions d'un indubtable, falaguer i esperançador despertar. Fou en les darreres eleccions generals que la nostra circumscriptió deixà de ser aquella excepció de que suava parlavem portant a les Corts un representant genuïnament nacionalista. Fou en les darreres eleccions que les nostres comarques palesa-

ven d'una manera categòrica la seva adhesió al moviment alliberador de nostra Patria catalana.

Però no n'hi ha prou. És natural, que si tornem la vista enrera i esguardem el camí recorregut, ens sentim esperançats per a l'esdevenidor. Més no podem estar encara satisfets, no'ns havem d'adormir sobre els llores d'una victòria que sols ovirem. És necessari intensificar nostra propaganda, precisa tirar en les terres del nostre Camp, convenientment adobades ja, la llevor redentora del nacionalisme. Ara més que mai hem de redoblar nostres esforços per a manunitir aquestes encontrades del caciquisme que les corseca.

Per xo nostra comunitat política, amb molt d'acert, recomana, apoi i defensa amb totes les seves forces la candidatura de

En Eduard Toda i Valcárcel

quin nom no sols és una garantia per als interessos materials del districte de Falset-Gandesa, sino també per al triomf dels anhels d'alliberament que bateguen en el cor de tots els bons catalans aimants de la seva patria.

La victòria de
Don Eduard Toda Valcárcel

junt amb el triomf de l'altre candidat nacionalista

En Pere Lloret Ordeix

constituïria una formidable empena que faria trontollar i adhuc és possible que enderrocar un dels reductes ont encara està atrinxerat a Catalunya el caciquisme anorreador i desmoralitzant.

Per Catalunya, que tindria un nou i esforçat campió de la seva justa causa, els electors del districte de Falset-Gandesa deuen fer sortir triomfant la candidatura nacionalista.

El moment actual és d'intensa transformació. Tots els catalans estem obligats a posar el nostre esforç per que Catalunya marxi a l'uníson d'aquesta profunda transformació que s'opera i convulsiona a la nova Europa.

"Las Circunstancias,"

Aquest diari republicà, parlant de les eleccions del districte de Falset-Gandesa, escriu lo següent:

«Votar solamente a nuestros candidatos señores Lloret i Solanas es contribuir indirectamente al triunfo de los candidatos caciquistas Serres y Compte.»

Existe otro candidato que por su significación francamente anticaciquista, por las brillantes condiciones que en el concurren, por tener una mayor afinidad con nuestros ideales, merece salir triunfante. Nos referimos a D. Eduardo Toda.

Así planteada la lucha, nuestra candidatura, la que recomendamos a nuestros amigos, la que merece todo nuestro apoyo es la siguiente:

Pedro Lloret
Manuel Solanas
Eduardo Toda

que significará con su triunfo la derrota del caciquismo y la afirmación de los ideales democráticos i autonomistas de aquellas comarcas.»

Es molt de celebrar que aquest antic diari republicà pensi i obri de manera tan racional i lògica en aquesta qüestió.

Molt és de lamentar que no pensin igual els directors d'aquestes eleccions, doncs d'haver-ho fet aixís la derrota de la candidatura caciquista era cosa certa i ara pot resultar ben diferent.

De totes maneres creiem que encara s'hi fora a temps per a esmenar aquest error i an aixó tenim la seguretat de que hi poden contribuir força alguns amics de «Las Circunstancias.»

Consti que no diem aixó per a censurar-los, sino per a estimular-los a fer lo que puguin en defensa de la candidatura que patrocinen.

Moment Nacionalista

Tota elecció ve a ser una mena de judici pràctic. Cada elector, amb l'acte de votar, tria. N'hi ha que es decideixen per diners o per altres mòbils materials; n'hi ha que actuen a fi de bé, empesos únicament per ideals.

Potser a les eleccions dites «provincials» és on l'esquer idealista hauria d'estimular més el bon elector. Perque la Mancomunitat es la personificació de Catalunya i l'instrument cabdal de la seva nacionalització. Fins l'èxit de l'actuació exterior, de la política intervencionista a Madrid, depen principalment del prestigi de la nostra Mancomunitat.

Algunes vegades els nostres diputats a Corts han manifestat llur confiança en l'adveniment normal i suau de l'Autonomia en un moment de cordialitat a les Corts de Espanya i d'efusió entre els representants de l'Estat i els de Catalunya. Pero aquest moment—diem nosaltres—dificilment arribaria sense un ambient propici. Cal un jorn primaveral i unes aures perfumades i un cel diàfan i un sol estimulants perque el diàleg esdevingui confidencial i efusiu. Pero, més que aixó, cal que l'interlocutor suggestioni o convenci. I Catalunya no serà compresa ni estimada sino esdevé plenament nacionalista. La commiseració que desvetllés una Catalunya miserable, esquivada i massa reverend podria arribar a produir un gest de beneficència, pero no la reparació integral, justa, cordialíssima que ens portés l'Autonomia i que refés o, mes ben dit, que solidés per primera vegada la superior i harmònica unitat d'Ibèria.

I en canvi si la densitat nacionalista de Catalunya creix, vindrà fatalment—sincer o fingit—el moment d'efusió de l'Estat i de les oligarquies centrals envers nosaltres, i si no vingués tant se valdria perque el tom a favor nostre es produiria gairabé d'una manera mecànica.

NOTA IMPORTANT

Preguem a tots els nostres amics que puguin contribuir al triomf del candidat nacionalista Sr. Toda,

se serveixin concórrer al Foment Republicà Nacionalista, on se'ls facilitarán quants datos necessitin així com també candidatures.

Des de Gadesa

Sr. Director de FOMENT.

Reus

A mida que's va acostant el dia de les eleccions va creixent arreu del districte l'entusiasme per la candidatura del nacionalista senyor Toda.

Ja és sabut que si no hagués sigut aquest candidat, més ben dit, sino hagués sigut el seu patriotisme, no s'haurien celebrat eleccions tractant als nostres electors com a menors d'edat, com una colla d'inconscients. Al coneixe's el procés d'aquest assumpte, ha obrat el miracle de fer indignar als pacients electors d'aquestes terres altes, i molts d'ells ja actuen i altres actuarán abans del dia de l'elecció fent treballs amb tot desistèrs pel candidat Sr. Toda. Es molt digna d'aplaudiment tant patriòtica actitud, molt digna d'imitar per certs elements directors de partits populars, que han quedat dormits sobre les seves victories.

Ha sigut comentat que no s'hagin vist per aquestes terres els diputats i senadors republicans i nacionalistes a fer treballs per a que triomfessin els candidats anticaciquistes. Sols un n'hem vist, i creiem per aixó que aquest haurá servint per tots, no duptant que'ls esforços titànics que ha esmerçat treballant la candidatura del senyor Toda se veurán coronats per l'èxit. Ens referim al diputat nacionalista Sr. Albafull, qui malgrat l'estar malalt i gastant més energies que la seva salut li permet, no ha parat ni un moment preparant la batalla que's te de lliurar el dia 6.

M. M.

Gadesa. 3 juliol 1919.

TEATRE FORTUNY

Sessions de cine i varietats pe
a avui dissabte, 5 Juliol de 1919

ESPECTACLE SELECTE

Emilia Práxedes

DEBUT de la notable i gentil cançonetista

GRANDIÓS PROGRAMA DE CINE Hi figuren les interessantíssimes pel·lícules

APARIENCIAS FATALES : PARÍS : PORTERO AMBICIOSO :

A nostres amics

Als nostres amics els hi preguem encarecudament recomanin a totes les seves relacions la nostra candidatura, i a fi de facilitar-los-hi la seva patriòtica tasca, a continuació publicuém els noms dels pobles que comprén el districte electoral de Falset-Gandesa:

Arbolí	Masroig
Argentera	Mirayet
Arnes	Molá
Ascó	Mora d'Ebre
Bisbal de Falset	Mora la Nova
Bot	Morera
Cabacés	Palma
Capsanes	Pinell
Caseras	Pobla de Masafuça
Ciurana	Poboleda
Colldejou	Porrera
Corbera	Pradell
Cornudella	Pratdip
Dosaigües	Prat de Compte
Falset	Ribarroja
Fatarella	Riudecanyes
Flix	Tivisa
Figuera	Torre Fontaubella
Gandesa	Torre del Espanyol
Garcia	Torroja
Gratallops	Ulldemolins
Guiamets	Vandellós
Horta	Vilanova d'Escor- nalbou
Lloá	
Bellmunt	Vilanova de Prades
Batea	Vilella Alta
Benissanet	Vilella Baixa
Margalef	Villalba
Marsá	Vinebre

Informació

Ahir sortiren alguns amics nostres, i avui ho farán d'altres, cap a diferents pobles del districte de Falset-Gandesa, ont hi tenen extenses relacions, a fi de treballar la candidatura nacionalista del senyor Toda.

S'están fent gestions, en virtut del concurs sobre ferrocarrils secundaris obert per la Mancomunitat, per a veure si es realitza la construcció del projecte, ja acabat, d'aquesta a Montroig, que tants beneficis reportaria.

Un programa sorprenent s'exhilarà en les sessions que com de costum se donarán avui a la Sala Reus.

Figuren en el mateix: la grandiosa producció «Kip, Kim i Kop» (Els vencedors de la mort) i la de episodis «La bala de bronze».

EN VENDA. — Per retirar-se del negoci es ven una acreditada barberia, instal·lada en lloc céntric. Donarán raó: carrer Jesús, 28.

Se troba vagant la plaça de secretari del poble de Bonastre.

Comuniquen d'Ampostes que se han retirat les investides del nou pont sobre l'Ebre, poguent-se assegurar que dintre de pocs dies es permetrà el pas pel mateix als peatons.

F. PRIUS DEMESTRE

Corredor de Comerç col·legiat
Arraval Santa Agna, núm. 57
Pago dels cupons venciment primer juliol.
Compra-venda de valors.
Compra-venda de paper estranger, al comptat i a plaços.

Hem sigut atentament convidats a la Conferencia que organitzada pel «Sindicat d'Agricultors de Reus» tindrà lloc demà a les 11 del matí en el «Teatre Circo» d'aquesta ciutat, en la que'ls senyors Don Claudi Oliveras, director de l'Escola Enològica; D. Josep Maria Rendé, president de la Federació de Sindicats de la Conca de Barberá i D. Josep M.ª Valls, director d'Agricultura de la Mancomunitat de Catalunya parlarán sobre assumpte d'interès per a l'Agricultura i especialment sobre la fabricació del ví, constitució de Sindicats i construcció de Cellers Colectius. Agraím l'atenció.

SALA REUS

La Bala de Bronze

El dia 21 de l'actual tindrà lloc a la veina capital la inauguració de l'Assemblea del Magisteri de Catalunya, la que acabarà el dia 25; a ella hi concurriran tres delegats per cada un dels partits judicials de la regió, les autoritats pedagògiques de tota Espanya i bon nombre de mestres.

SALA REUS Selectes Sessions de Cine

DISSAPTE I DIUMENGE el programa més estupend de la temporada

KIP, KIM I KOP

ELS VENGEDORS DE LA MORT

La mes genial producció cinematogràfica

La Bala de Bronce obra en nou episodis recenment estrenada a Barcelona :: ::

S'han publicat ja els impresos per que han de regirse les sessions.

La comissió organitzadora gestiona les corresponents rebaixes per als que hi assisteixin, que segurament seran més de 400 assembleistes.

SALA REUS

La Bala de Bronce

Per canvi de negoci, es troba en venda en punt céntric d'aquesta localitat, l'establiment CAFE-XOCOLATERIA «LA MUNDIAL», instal·lat en el carrer de la Mar, 2, enfront a la plaça de la Constitució i accés a Carniceries Velles.

Per a informes, dirigít-se al dueño mateix de l'establiment.

La «Gaceta» ha publicat la següent R. O.:

«El rey de acuerdo con el Comité Oficial Algodonero se ha servido disponer quede sin efecto la real orden de 31 de Mayo de 1918, prohibiendo la exportación de hilados de algodón y los preceptos que la reglamentaban, contenidos en las de 14 de diciembre i 15 de Enero próximo pasado, y como consecuencia se restablezca el régimen legal de exportación del citado producto.»

SALA REUS

KIP, KIM I KOP

Alternarà amb un escullit programa de pel·lícules, en les acostumades sessions de cine i varietats que's donaran avui al Teatre Fortuny, la celebrada cançonetista Emilia Práxedes.

SABÓ NOGUERA

ÉS EL MILLOR EL MÉS ECONÓMIC

Al saló «Kursaal de Reus», a les sessions de cine d'avui, s'exhibiran interessants pel·lícules dramàtiques i còmiques.

Eviteu la CASPA i tindreu molt de cabell. Ho lograreu amb

LOCIO EBER

Roca i Ribes Farmacia Serra

SE VENEN

A la Selva del Camp: una finca d'extensió 90 jornals del país, plantada d'avellaners, olivers i vinya; casa i aigua; preu 75.000 pessetes. I altra finca de 28 jornals del país, plantada d'avellaners, olivers i vinya; casa i aigua; preu 45.000 ptes.

Per a informes al corredor Ramón Baiget, carrer Major, Selva del Camp.

Aprenent

Se'n necessita un en la impremta d'aquest diari

AVIS

Els patrons ferrers i carreters, fan assaber als seus clients, que a fi i efecte de poguer complir el descans dominical, han acordat, tancar els seus tallers respectius, tots els diumenges, a comptar del primer de Juliol en endavant.

Lo que's fá públic per a coneixement de tot-hom.

AVIS AL PÚBLIC

Havent mort el meu espós don Artur Amat Puig, antic duenyo de l'AGENCIA DE POMPAS FÚNEBRES, poso en coneixement del públic reusenc que junt amb el meu fill continuaré prestant dits serveis amb tot esmer, promptitut i atenció, disposant del personal i útils necessaris.

Reus, carrer Amargura, nº 31

EN VENDA

Col·lecció del «Diario de Sesiones» de les Corts Constituents, des de l'obertura de les sessions al 11 de Febrer de 1869 al 2 de Genèr de 1871.—Enquadrada luxosament en 14 Tomos.

Informes en aquesta impremta.

HISTORIA POPULAR DE CATALUNYA

Constará de 20 quaderns. Cada quadern un ral. Apareixerá un quadern setmanal.

Acaba de sortir el vuit.

Pot adquirir-se a la llibreria de nostre amic Marcial Badía, arraval baix de Jesús, 6, i als centres de subscripcions.

Espectacles

Teatre Fortuny

Grans sessions de cine per a avui Preus i hores de costum.

Kursaal

Grans sessions de cine per a avui Preus i hores de costum.

Sala Reus

Grans sessions de cine per a avui Preus i hores de costum.

GRÁFICS CATALANS